

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Двосторонній переклад військових текстів і військової
термінології (чеська і українська мови)»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – чеська

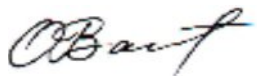
Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Доцент Ващенко Олена Олексіївна кандидат філологічних наук, доцент кафедри східної і слов'янської філології
Статус дисципліни	дисципліна за вибором
Семестр	VII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / чеська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Предметом вивчення дисципліни є практика письмового та усного перекладу текстів військового спрямування з чеської мови на українську мову та навпаки, а також формування у студентів “відчуття” мови, удосконалення навичок і вмінь перекладацької діяльності з акцентуванням на актуальних сферах сучасного перекладу, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Мета полягає в поглибленій практиці письмового перекладу з чеської мови на українську мову військової тематики. А також – у формуванні професійних умінь та навичок перекладу на базі отриманих теоретичних знань, формуванні конкретних мовних навичок професійної діяльності перекладача, вміння застосовувати трансформації мовних одиниць для досягання адекватності їх перекладу та отримання навичок аналізу і редагування перекладеного тексту
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Протягом курсу: • студент дізнається про: • лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості чеських/українських текстів, дотичну термінологічну лексику; • універсальні структурні текстотвірчі компоненти чеських/українських текстів на військову тематику; • основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу українською мовою; • студент навчиться: • аналізувати тексти чеської військової літератури, характеризувати їх стилістичні та лексичні особливості; • обирати необхідні стилістичні та лексичні українські відповідники; • працювати зі всіма доступними перекладацькими платформами; перевіряти інформацію у термінологічних чи спеціальних словниках, довідниках, або у науковій літературі
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <u>інтегральної компетентності (ІК):</u> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <u>загальних компетентностей (ЗК):</u> ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 14. Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність. ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. <u>фахових компетентностей:</u> ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних,

	літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації. ФК 13. <i>Усвідомлення мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу.</i> ФК 14. <i>Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів із чеської, другої західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.</i> ФК 15. <i>Здатність до організації ділової комунікації чеською мовою.</i> ФК 16. <i>Здатність сприймати українськомовний та інішомовний (з чеської, західноєвропейської мов) текст для здійснення усного послідовного перекладу, володіти основами перекладацького скоропису та аудіовізуального перекладу.</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 4 години Практичні заняття – 26 годин Самостійна робота – 60 годин
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Переклад Інструкції, керівництва з експлуатації. Тема 2. Лексико-граматичні особливості керівництва технічного обслуговування. Тема 3. Документація та технічні паспорти до різного обладнання. Тема 4. Тексти з військових технологій та програмування. Тема 5. Патенти, каталоги, брошури, специфікації продукції. Тема 6. Інтернет як інформаційно-комунікаційна площина. Веб-сайти вузькотехнічної тематики. Тема 7. Документація.
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування дисциплін «Чеська мова», «Загальна теорія перекладу», «Вступ до чеської філології», «Теоретична граматики чеської мови», «Сучасна українська мова».
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	1. Баландіна, Н. Ф. (2015). Прагматичні кліше з погляду теорії перекладу. Мовознавство. 2. Білозерська, Л. П. (2010). Термінологія та переклад: навчальний посібник. Нова Книга. 3. Гудманиян, А. Г., Гонга, І., Головня, А. В., Журавльова, О. М., Сітко, А. В., & Шурма, С. Г. (2019). Практика перекладу галузевої літератури. 4. Катчина, О. (2012). Нове у чеській термінології позначень правопорушень. Вісник Львівського університету. Серія філологічна, (56 (1)), 31-38. 5. Комарова, О. С., & Гладченко А. М. (2021) Актуальні питання перекладу словацьких та чеських юридичних текстів. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції" Сучасна філологія: теорія та практика". Київ: Нац. акад. СБУ. 6. Ліхтей, Т. В., & Мадяр, О. (2023). Теорія і практика перекладу. 7. Могила, Ю. А. (2007). До питання відтворення чеських географічних назв українською мовою. 8. Петрица, Н. М. (2023). Переклад чеської суспільно-політичної термінології. 9. Шевченко, О. І. (2023). Практика перекладу. 10. Andričik, M. (2004) K poetike umeleckého prekladu. Modrý Peter, Levoča. 11. Kalivodová, E. (2008) Tajemná translatologie?: cesta k souvislostem textu a kultury. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova, Filozofická fakulta,. 12. Hochel, B. (1990) Preklad a komunikácia. Bratislava. 13. Maitland, I. (2000) Jak psát obchodní korespondenci - vzory. 1.vyd. Praha: Computer Press,. 14. Gromová, E., Hrdlička, M., Vilímek, V. (2010) Antologie teorie odborného překladu: (výběr z prací českých a slovenských autorů). ostrava: ostravská univerzita v ostravě, filozofická fakulta. 15. Neumayer, G. (2006) Obchodní korespondence: dopisy, e-maily, faxy: jak přesvědčivě písemně komunikovat a vyvarovat se chyb. Praha: Grada. 16. Vaščenko, O., & Garbuzová, R. (2019). Типові помилки українських студентів у вивченні чеської мови: проблеми інтерференції. MESSENGER of Kyiv National Linguistic University. Series Philology, 22(1), 182-189. 17. Zambor, J. (2000) Preklad ako umenie. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР. Підсумкове оцінювання: залік. Умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології

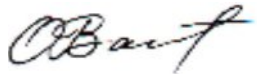
Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол #15 від 15 квітня 2025 року.

Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.